Zbiory do 1960 r.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

ZARZĄDU KOŁA NAUKOWEGO TOWARZYSTWA STUDENTÓW WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W POZNANIU

TOW. ZAP.

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1937

POZNAŃ 1938

NAKŁADEM KOŁA NAUKOWEGO
TOWARZYSTWA STUDENTÓW WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ
W POZNANIU, UL. WAŁY ZYGMUNTA STAREGO 2/3

okładka przednia verso czysta

Poniższy tekst spoza publikacji:

Tytuł ten objęty jest autorskim i wydawniczym zakazem przetwarzania oraz reprodukowania tekstu w jakiejkolwiek postaci. Obowiązuje cytowanie go po wykorzystaniu całości lub nawet fragmentu.

[s.nlb czysta]

[s.nlb czysta]

S P R A W O Z D A N I E

z działalnosci

Zarządu Koła Naukowego

Towarzystwa Studentów
Wyzszej Szkoły Handlowej
w Poznaniu

za rok
administracyjny
1 9 3 7

złozył

na ..alnym Zebraniu w dniu 4 marca 1938r.

Wiesław Frąckiewicz
Prezes Koła Naukowego

M 121351

BIBLIOTEKA WSE w Poznaniu

D 1972 326/4

OD ZARZĄDU

S Ł O W O W S T Ę P N E.

I znów upłynął rok pracy. W bieżącej kadencji Zarząd położył główny nacisk na skoordynowanie pracy, zapewnienie jej ciągłosci oraz usprawnienie agend Koła. Specjalnie trudnym dla prowadzenia wszelkich organizacji akademickich na Wyższej Szkole Handlowej jest fakt, że studia na niej trwają trzy lata, a stosownie do przepisów o organizacjach akademickich członkami Zarządu mogą być jedynie koledzy, którzy już rok należą do Organizacji. Koledzy wchodzący do Zarządu z uwagi więc na te przepisy mogą w niej pracować najwyżej dwa lata, przez co praca cierpi na swej ciągłosci, co odbija się niekorzystnie na prowadzeniu organizacji. Należy więc dążyć ze względu na dobro Koła, by zawsze do nowego Zarządu wchodziła część członków, którzy już pracowali w poprzedniej kadencji. Byliśmy wyjątkowo w tej szczęśliwej sytuacji, że tegoroczny Zarząd składał się z kolegów, z których kilku pracowało już w poprzedniej kadencji w Kole. Dzięki temu z całą satysfakcją pragniemy stwierdzić, że praca od samego początku postępowała normalnie, nie było przez to specjalnych niedociągnięć z tytułu wpracowywania się nowych ludzi.

Ze względu na charakter naszej organizacji, mającej uprzystępnić studia kolegom, staraliśmy się obniżyć ceny skryptów wydając je w większym nakładzie, przez co mogliśmy obniżyć koszty własne. Rozszerzyliśmy w tym roku bibliotekę, zaopatrując ją w konieczne do prac oraz egzaminu dyplomowego dzieła, niejednokrotnie bardzo kosztowne. Ze względu na wielkie znaczenie znajomości języków obcych, za inicjatywą p.dyr. aschki, Zarząd uruchomił kursy języka niemieckiego i angielskiego.

które spotkały się z wielkim uznaniem ze strony uczestników, a poziom ich pozwala przypuszczać, że i w latach przyszłych będą się one cieszyły powodzeniem.

Wychodząc z założenia, że wsród licznych prac dyplomowych, pisanych przez naszych absolwentów, trafiają się nieraz bardzo cenne pod względem wartosci naukowej, Zarząd postanowił na koszt Koła wydawać raz na rok drukiem najbardziej cenną pracę dyplomową, co niewątpliwie będzie miało duże znaczenie dla propagandy naszej Uczelni.

W dalszym ciągu, chcąc jak najlepiej służyć interesom WSH, uruchomilismy w roku biezącym przy Sekretariacie naszym biuro informacyjne, udzielające wiadomosci o warunkach studiów na naszej Uczelni. Pragniemy podkreslić, że ustępujący Zarząd stale czuwał nad sprawą akademizacji Wyższej Szkoły Handlowej, starał się w miarę swych możliwosci interweniować, by wreszcie sprawa ta znalazła pozytywne załatwienie.

Przechodząc do polityki finansowej, ze względu na stale malejący wpływ subwencji, zmuszeni bylismy zastosować jak najdalej idące oszczędnosci i poczynania te dały zupełnie zadawalniające wyniki, co Czytelnik ma możność stwierdzić, przeglądając sprawozdanie wydziału finansowego. Mimo jednak stałego zmniejszania się subwencji i zastosowania polityki oszczędnosciowej, obrót tegoroczny wzrósł do sumy 182.957.-zł wobec 94.529.-zł osiągniętych w roku ubiegłym. Majątek Koła podwyższył się bardzo znacznie.

Wszelkie nasze poczynania napotykały na bardzo życzliwy stosunek Starszego Społeczenstwa dla naszej Organizacji, za który na tym miejscu pragniemy wyrazić wyrazy podziękowania.

Z prawdziwą satysfakcją należy zaznaczyć niezwykle serdeczny i życzliwy stosunek Dyrekcji Wyższej Szkoły Handlowej z Jego Magnificencją Panem Prof.Dr.Peretiatkowiczem na czele, wszystkich Panów Profesorów, z ktorych dowodami życzliwości spotykalismy się niejednokrotnie, za co w imieniu wszystkich członków naszej Organizacji składamy serdeczne podziękowanie.

Specjalne wyrazy wdzięcznosci pragniemy złożyć Kuratorowi naszej Instytucji Panu Dyrektorowi Profesorowi Witoldowi Skalskiemu za niezwykle serdeczną, prawdziwie ojcowską opiekę nad naszą

Organizacją, który zawsze Swymi cennymi radami i naj
rozmaitszego rodzaju pomocą zdziałał to, że praca na
sza dała te wyniki, z jakimi Czytelnik ma możność za
poznać się w niniejszym sprawozdaniu.

ZARZĄD KOŁA NAUKOWEGO
Towarzystwa
Studentów Wyższej Szkoły Handlowej
w Poznaniu

W Ł A D Z E

K O Ł A N A U K O W E G O

WŁADZE KOŁA NAUKOWEGO
Towarzystwa Studentów
Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu
w roku sprawozdawczym 1937

KURATOR KOŁA NAUKOWEGO: - Dyr.Prof.Witold Skalski

ZARZĄD:

Prezes	-	Frąckiewicz Wiesław
Wiceprezes	-	Konieczny Rafał
Sekretarz	-	Kaliciński Wacław
Skarbnik	-	Konieczny Edmund
Kierown.Biblioteki	-	Sokalla Augustyn
Kier.Ag.Sprzedaży	-	Staszewski Klemens
Kier.Prop.i Czyt.	-	Muszyński Kazimierz
Gospodarz	-	Baranowski Stanisław

Ustąpili w ciągu kadencji - Baranowski Stanisław, Muszyński Kazimierz, Staszewski Klemens.
Dokooptowano w ciągu kadencji- Gundelacha Lesława, Bielickiego Mikołaja i Lotysa Jerzego, którym powierzono: kol.Bielickiemu - ag.sprzedaży, kol.Lotysowi -Propagandę i prasę, kol.Gundelachowi - funkcję gospodarza.

KOMISJA REWIZYJNA:

Przewodniczący	-	Zok Gabryel
Członkowie	-	2 Perski Marian
		3 Puciński Lech
		4 Pronobis Władysław
		5 Smólski Angelo
		6 Tyczyński Stefan
		7 Zowisłok Jerzy

W ciągu kadencji ustąpił kol.Zok.-Przewodniczącym Komisji rewizyjnej wybrano kol.Pronobisa Władysława, a w miejsce kol.Tyczyńskiego dokooptowano kol.Przybylskiego Zbigniewa.

CZŁONKOWIE HONOROWI

Koła Naukowego
Towarzystwa Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Poznańskiego
Prof.Dr. Antoni Peretiatkowicz -
Dyrektor Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

Dyr.Prof.Witold Skalski - Kurator Koła Naukowego

Prof.Dr. Celestyn Podleski -

Radca Stefan Kałamajski -
Prezes Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu

- - - - -

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Koła Naukowego
Towarzystwa Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

Radca Stefan Kałamajski - Prezes Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu

WYKAZ PREZESÓW KOŁA NAUKOWEGO TOWARZYSTWA STUDENTÓW WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W POZNANIU

Malinowski Wacław	1926/27
Malinowski Wacław	1927/28
Jasiński Józef	1928/29
Poznański Jan	1929/30
Sroczyński Witold	1930/31
Żynda Franciszek	1931/32
Łukaszewski Leonard	1933
Barcz Zbigniew	1934
Bychowiec Mikołaj	1935
Frąckiewicz Wiesław	1936
Frąckiewicz Wiesław	1937.

S P R A W O Z D A N I A

P O S Z C Z E G Ó L N Y C H A G E N D

S P R A W O Z D A N I E S E K R E T A R I A T U.

Sekretariat ulegający kilkakrotnie reorganizacji w latach ubiegłych, został ostatecznie zupełnie przystosowany do swych zadań, mogąc obecnie jak najbardziej sprawnie wywiązywać się ze swej tak ważnej roli, gdyż bez sprawnego działania Sekretariatu nie można sobie wyobrazić należytego funkcjonowania pozostałych agend.

Z tych też względów w roku sprawozdawczym poważniejszych zmian w organizacji Sekretariatu nie przeprowadzono, ograniczając się jedynie do dalszego uproszczenia i ułatwienia pracy.

Personel Sekretariatu składa się z jednego członka Zarządu i jednej płatnej siły pomocniczej.

Do czynnosci zwykłych Sekretariatu należy: przyjmowanie, wysyłanie i przechowywanie korespondencji, prowadzenie ewidencji członków, zapisywanie członków, przyjmowanie składek, wydawanie zaswiadczeń o nieposiadaniu zobowiązań, prowadzenie protokólarzy.

W roku sprawozdawczym uruchomiono dział informacyjny, zadaniem którego jest dawanie członkom Koła jak również i niecłonkom, a szczególnie nowo zapisanym słuchaczom wyczerpujących informacji nietylko o studiach na WSH, ale o całokształcie życia akademickiego np. warunkach mieszkaniowych, utrzymaniu, życiu organizacyjnym itp.

Zorganizowanie i kierownictwo działu informacyjnego powierzono na razie aż do ujęcia w bardziej realne formy, koledze Sekretarzowi. Jak widzimy więc, zakres pracy Sekretariatu jest tak obszerny, że przekracza znacznie pracę w pozostałych agendach. Na dowód tego służy fakt, że urzędowe godziny dyżurów odbywające się między godziną 11 - 13-tą codziennie, między godziną 16 - 17-tą w środy i piątki okazały

ę niewystarczające, by Sekretariat mógł należycie wywiązywać
ę z nałożonych nań zadań, trzeba było przedłużyć dyżury w okre-
ch zwiększonego ruchu członków na godziny ranne i popołudniowe.

Przechodząc kolejno różne czynności Sekretariatu, wykażę
iągnięte wyniki pracy.

roku sprawozdawczym otrzymano 450 pism, wysłano 1060, ogó-
m więc na korespondencję składało się 1510 pism. W porównaniu
rokiem ubiegłym, gdzie liczba listów wyrażała się ilością 1683
nacza to zmniejszenie ilości korespondencji o 173. Różnica ta
dnak jest wynikiem nie zmniejszonego ruchu lecz dążnością do
roszczenia pracy w Sekretariacie, skutkiem czego wszelkie druki
formie okólników nie notowano w dzienniku korespondencyjnym,
cz odkładano wprost do osobnej teczki.

Również ograniczono liczbę życzeń świątecznych ze względów
zczędnościowych, skutkiem czego zmniejszono sumę wydatków por-
ryjnych z sumy ubiegłego roku zł. 258.- do kwoty zł. 180.15.

Dalszą czynnością składającą się na pracę Sekretariatu jest
owadzenie ewidencji członków.

Ruch członków zobrazuje nam niżej podana tabela.

ok	Stan faktyczny na pocz.r.	Zapisało się w ciągu roku	Wystąpiło w ciągu roku	Stan faktyczny na końcu roku
36	453	243	89	607
37	607	~~176~~ 216	93	~~730~~ 690 730

roku sprawozdawczym zapisało się do Koła 216 członków. Liczba
jest zupełnie zadawalniająca i świadczy o dużym zainteresowa-
u słuchaczy naszym Stowarzyszeniem.

Stan faktyczny członków na koncu roku wyraża się liczbą
0, należy tu podkreślić, iż ten niewielki wzrost w porównaniu
rokiem ubiegłym /607 członków/ spowodowany jest skreśleniem
listy/zgodnie z uchwałą Zarządu/ 56 członków, którzy od roku
33/34 nie opłacają składek.

O popularnosci Koła Naukowego świadczy fakt, iż stosunek liczby członków Koła do liczby słuchaczy WSH wynosi 72,.

Dokładny obraz ilu członków ze Stowarzyszenia naszego wystąpiło w ciągu roku, przedstawia księga wydanych zaswiadczeń o nieposiadaniu zobowiązań wobec Koła Naukowego. Zaświadczenia takie wydaje się wszystkim studentom opuszczającym naszą Uczelnię. Wydano ich w roku sprawozdawczym członkom 93
nieczłonkom 127
Razem 210

Wpływy ze składek wynosiły razem zł.1,032.00. Zaznaczyć tu trzeba, iż sprawa regulowania składek przez członków przedstawia się zupełnie zadawalniająco.

Kończąc niniejsze sprawozdanie muszę zaznaczyć, iz nie daję w roku sprawozdawczym zestawienia członków pod względem narodowościowym i religijnym, gdyż zestawienia te ze względu na nadzwyczaj znikomą ilość członków narodowosci niepolskiej i religii innej niż rzymsko-katolicka, nie mają większego znaczenia. Nadmieniam jedynie, iż w mysl statutu członkiem naszego Stowarzyszenia nie może być student pochodzenia żydowskiego.

Reasumując powyższe można bez zbytniej przesady powiedzieć, iż Sekretariat mimo przeciążenia pracą stanął dzięki systematycznej i dobrze zorganizowanej pracy, podejmowanej jedynie i zawsze dla dobra członków organizacji, na wysokosci zadania, umożliwiając sprawne działanie całego naszego Stowarzyszenia.

Wacław Kalicinski
Sekretarz.

S P R A W O Z D A N I E
W Y D Z I A Ł U F I N A N S O W E G O .

Na początku swej kadencji Zarząd uchwalił budżet, który stał się podstawą prac Skarbnika. W porównaniu z rokiem ubiegłym, budżet ze względów oszczędnosciowych został zmniejszony o zł 500.00 i przedstawiał się następująco:

Przychody		Rozchody	
Towary	2.000.00	Koszty administracyjne:	
Opłaty akademickie	2.000.00	Pensje i ubezp.	2.200.00
Składki członkow.	900.00	Siła pomocnicza	100.00
Biblioteka	270.00	Koszty reprezent.	200.00
Subwencje	1.000.00	Wyd.rzeczowe i prop.	400.00
Proc.i prowizje	100.00	Sekretariat	350.00
Powielarnia	230.00	Woźni	150.00
		Sprzat.lokalu	160.00
		Ubezp.od ognia	100.00
		Telefon	250.00
		Ruchomosci	100.00
		Biblioteka	1.200.00
		Cele naukowe	300.00
		Czytelnia	200.00
		Wycieczki	400.00
		Wydawnictwa	200.00
		Powielacz	200.00
	6,500.00		6.500.00

Omówienie bilansu.

Odzwierciedleniem naszego stanu finansowego i wyników pracy jest bilans zamknięcia i rachunek strat i zysków.

Aktywa Koła wzrosły do roku 1937 o zł 1.760.48. Dostatecznym pogotowiem kasowym jest suma zł. 4.158,24 na którą składają

się: gotówka w kasie oraz na rachunkach czekowych.

Zapas towarów zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o zł 194,23 wskutek zwiększonego popytu na skrypty, co możemy zauważyć w sumie obrotowej, która jest o 90% większa niż w latach poprzednich i wynosi obecnie prawie 183 tys.zł.wobec 94.000.00 obrotu osiągniętego w roku ubiegłym.

Suma dłużników wykazuje stały wzrost w stosunku do lat poprzednich. We wzroście tym ujawnia się kredytowa działalność Zarządu, który rozumiejąc ciężkie położenie materialne członków Koła oddaje w wyjątkowych i uzasadnionych wypadkach skrypty na kredyt. Zaznaczyć należy, że część należnoscu wskutek wysłanych monitów została w ciągu roku sprawozdawczego zwrócona.

Wartosć biblioteki wykazuje wzrost, gdyż mając na uwadze wydajnosć tej agendy stale ją powiększamy.

Linguaphone'y przedstawiają wartość zmniejszoną o odpisy na amortyzację.

Ruchomosci zwiększyły się znacznie o wartosć zakupionej maszyny do pisania, która była niezbędna ze względu na zwiększoną działalnosć Koła.

Sumy przechodnie stanowią antycypacje czynne, a mianowicie składki na ubezpieczenie od ognia i kradzieży, oraz sumę wypłaconą za manuskrypt do skryptu p.prof.Magdziarskiego, który ukaże się dopiero w przyszłej kadencji.

W pasywach kapitały obce stanowią długi Koła w sumie zł. 1709,35. Kwota ta znajduje całkowite pokrycie w sumach dyspozycyjnych i jest to raczej zadłużenie wypływające z bieżących obrotów handlowych i z tytułu sprzedaży komisowych.

Na kapitały własne składają się: kapitał zakładowy, fundusz specjalny im.prof.Hanusa, które w stosunku do roku ubiegłego nie zostały zmienione, oraz pięciu funduszów, które rozdzielono w sposób niżej podany z nadwyżki bilansowej zeszłorocznej.

Fundusz rezerwowy powiększono o	zł. 83,81
Fundusz wycieczkowy	" " 200,00
Fundusz stypendialny	" 100,00
Fundusz naukowy	" 200,00
Fundusz wydawniczy	" 254,26

Bilans tegoroczny zamyka się nadwyżką zł.1.806.51.

Rachunek strat i zysków.

Najpoważniejszą pozycją po stronie Strat są koszty administracyjne. Poniej podane zestawienie wykazuje, jak się ta pozycja kształtowała w ciągu ostatnich lat.

Koszty administracyjne za r.1933	zł. 2.802.75
" " " r.1934	" 3.378.84
" " " r.1935	" 3.594.48
" " " r.1936	" 4.284.06
" " " r.1937	" 3.787.72

Koszty te jak widzimy zmniejszyły się znacznie dzięki oszczędnosciowej gospodarce Zarządu, mimo, że w roku bieżącym przybył poważny wydatek w postaci abonamentu telefonu, który wyraził się kwotą 290.00 zł i mimo to jednak koszty administracyjne zmniejszyły się bardzo poważnie.

	W roku bieżącym wydano na	w r. 1936
1/ pensje	1.900.00	1925.00
2/ świadczenia	199.08	213.44
3/ ubezpieczenia	103.64	101.30
4/ telefon	290.01	98.20
5/ sekretariat	250.08	330.27
6/ wydatki rzeczowe	646.51	806.62
7/ wydatki reprezentacyjne	53,90	123.10
8/ urządzenie lokalu	121,00	125,00
9/ woźni	150,00	125.00
10/różne	73.50	434.13
	3.787,72	4.284.06

Porównując te wydatki z zeszłorocznymi zauważymy, że wybitnie zmalały wydatki rzeczowe i różne oraz wydatki reprezentacyjne i sekretariat. Za to wzrosły wydatki za telefon.

Na dochody składają się w pierwszym rzędzie: zysk na towarach, który jest nieco niższy od ubiegłorocznego, gdyż Zarząd chcąc przyjść z pomocą kolegom, obniżył ceny skryptów. Dalszą pozycją są wpływy z opłat akademickich i członkowskich w łącznej sumie 3.423,00 co jest sumą większą niż przewidywano.

Na szczególną uwagę zasługują subwencje, które zmalały w stosunku do lat ubiegłych, mimo, że Zarząd wysłał kilkadziesiąt listów w tej sprawie. Fakt ten tłomaczyć należy tym, że wszelkie instytucje, które dotąd służyły nam pomocą nastawione są obecnie na finansowanie bezrobocia oraz pomoc zimową bezrobotnym itp.

Podane dalej zestawienie bilansowe, uzupełnia obraz gospodarki Koła w r,1937.

Konieczny Edmund
Skarbnik

B I L A N S

i

R A C H U N E K S T R A T i Z Y S K Ó W

B i l a n s
Koła Naukowego Towarzystwa
na dzień 31 grudnia

AKTYWA

I. Sumy dyspozycyjne			
a/ Kasa		643.81	
b/ Banki			
P.K.O.	118.43		
K.K.O.	3.396.00	3.514.43	4.158.24
II. Papiery wartościowe:			
a/ Pożyczka Narodowa		94.80	
b/ Pożyczka Konsolidacyjna		163.75	258.55
III. Towary:			
a/ Wydawnictwa własne		4.528.45	
b/ Wydawnictwa obce		1.827.40	
c/ Towary w konsygnacji		530.88	
d/ Towary w komisie		330.50	
e/ Materiały do powielania		139.89	
f/ Materiały piśmienne		57.71	7.414.83
IV. Dłużnicy			2.388.75
V. Biblioteka			3.826.30
VI. Linguaphone'y:			
a/ jęz. angielski		1.00	
b/ " niemiecki		1.10	
c/ " francuski		83.03	85.13
VII. Ruchomości			2.180.89
VIII. Sumy przechodnie			306.09
			20.618.78

Za Zarząd Koła Naukowego
Towarzystwa Studentów W.S.H.
w Poznaniu

/-/ Konieczny Edmund
Skarbnik

/-/ Mieszko Frąckiewicz
Prezes

Z a m k n i ę c i a
Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu
1937r.

PASYWA

I. Wierzyciele		1.709.35
II. Kapitały własne:		
a/ Kapitał zakładowy	11.118.27	
b/ Fundusz rezerwowy	1.497.56	
c/ Fundusz naukowy	875.00	
d/ Fundusz wydawniczy	1.254.26	
e/ Fundusz stypendialny	900.00	
f/ Fundusz wycieczkowy	1.142.83	
g/ Fundusz specj,im.prof.Hanusa	115.00	
h/ Fundusz rezerwowy delcredere	200.00	17.102.92
III. Nadwyżka bilansowa		1.806.51
		20.618.78

Za Komisję Rewizyjną:
Koła Naukowego Towarzystwa Studentów W.S.H.
w Poznaniu

Członek Komisji
/-/ Marian Perski

Przewodniczący
/-/ Władysław Pronobis

Poznań, dnia 31 grudnia 1937r.

R a c h u n e k
Koła Naukowego Tow.Stud.
na dzień 31

STRATY

I. Koszty administracyjne			3.787.72
II. Amortyzacje:			
1. Biblioteki		903.90	
2. Ruchomości		677.79	
3. Linguaphone'ów			
a/angielskiego	-		
b/niemieckiego	54,45		
c/francuskiego	29,47	83,92	1.665.61
III. Odpisane i umorzone zaległości			25.00
IV. Towary:			
1. Wydawn. własne		128.80	
2. Wydawn. obce		34.36	163.16
V. Nadwyżka bilansowa			1.806.51
			7.448.00

Za Zarząd Koła Naukowego
Towarzystwa Studentów W.S.N.
w Poznaniu

/-/ Edmund Konieczny
Skarbnik

/-/ Wiesław Frąckiewicz
Prezes

Poznań, dnia 31 grudnia 1937r.

S t r a t i Z y s k ó w
Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu
grudnia 1937r.

		ZYSKI
I. Towary:		
1. Wydawnictwa własne	1.714.77	
2. Wydawnictwa obce	377.21	
3. Towary w konsygnacji	103.91	
4. Towary w komisie	5,86	
5. Materiały do powielania	32.92	
6. Materiały pisemne	46.64	2.281.31
II. Powielarnia		502.62
III. Opłaty akademickie		2.391.00
IV. Składki członkowskie		1.032.00
V. Subwencje		808.39
VI. Biblioteka		
1. Składki	192.50	
2. Kary	44.00	236.50
VII. Odsetki i prowizje		146.93
VIII. Linguaphone'y		5.50
IX. Papiery wartościowe		43.75
		7.448.00

Za Komisję Rewizyjną :

Członek Komisji
/-/ Perski Marian

Przewodniczący :
/-/ Pronobis Władysław

S P R A W O Z D A N I E B I B L I O T E K I .

Bibliotekę Koła Naukowego założono pod koniec roku 1929, a otwarto w styczniu 1930r. Jest to agenda, która w dużej mierze służy niezamożnej młodzieży akademickiej. Rozwój jej, wziąwszy pod uwagę wzrost dzieł, przechodzi różne fazy. Na przestrzeni 8-miu lat daje się zanotować następujący wzrost księgozbioru:

Rok	Przybyło książek	Ogółem dzieł
1930	101	101
1931	202	303
1932	360	663
1933	277	940
1934	340	1270
1935	255	1515
1936	273	1376
1937	160	1535

Zmniejszenie w ostatnim okresie sprawozdawczym ilości przybyłych nowych dzieł należy tłomaczyć tym, że sprowadzono większą ilość kosztownych książek, potrzebnych jako lektura do niektórych przedmiotów, a szczególnie do przedmiotów wchodzących w zakres egzaminu dyplomowego. Poza tym zakupiono wiele dzieł pomocnych do pisania prac dyplomowych.

Dzięki odpowiedniemu wycofywaniu nieaktualnych dzieł i odpowiedniej ostrożności w zakupywaniu nowych, podwyższa się znacznie księgozbiór pod względem jakościowym. W roku bieżącym wycofano z obiegu tylko jedną książkę uznaną za zaginioną wartości ca.zł.15.00.

Poszczególne działa Biblioteki wykazują następujący stan książek:

Dział I - Książki do egzaminów	316
" II - Skrypty	262
" III-Naukowa organizacja	210
" IV - Książki o tresci ogólnej	747
Razem	1535

W uchwalonym budżecie przeznaczono na cele biblioteki zł.1200.-
Z sumy tej zużyto:

na zakup nowych książek	zł. 747.94
przekazano z ag.sprzedaży książek i skryptów	" 129.67
na oprawę książek i skryptów zużyto	" 236.99
na zakup rewersów	" 32.50
na zakup kartonów i kartotek do czytelni	" 46.81
Razem	zł.1193.91

Preliminowane dochody wynosiły zł.270.00 - zebrano natomiast:

z tytułu opłat na fundusz biblioteczny	zł. 192.50
z tytułu kar	" 44.00
Razem	zł. 236.50

W bieżącym roku sprawozdawczym zniesiono opłatę za rewersy w wysokosci 1 gr od sztuki, gdyż ze względów technicznych pobieranie tych opłat było bardzo utrudnione.

Przechodząc do obiegu książek w bibliotece, trzeba stwierdzić, że zmalał. Jest to winą samych kol,kol. nie przestrzegających terminów oddawania książek i skryptów. Na 690 członków Koła korzystało z biblioteki 380 wypożyczając łącznie 2430 tomów.

Książki biblioteka Koła wypożycza na przeciąg 2 tygodni z prawem prolongaty na dalsze 2 tygodnie. Członkowie, którzy książki oddają w spóźnionym terminie płacą kary. Ponieważ kary są niejednokrotnie dosć wysokie, przeto członkowie składali wnioski o obniżenie. Komisja biblioteczna rozpatrywała cały szereg wniosków o umorzenie kar, a przy załatwianiu ich kierowała

się zawsze interesami członków. Zależnie od tego, jaką winę ponosił ofiarodawca książki, wysokość kary obniżano albo anulowano zupełnie.

Na zakończenie uważamy za nasz miły obowiązek złożyć licznemu gronu Ofiarodawców serdeczne podziękowanie, prosząc ich o dalszą łaskawą pamięć.

Augustyn Sokalla
Kierownik Biblioteki

S P R A W O Z D A N I E

P R O P A G A N D Y I P R A S Y

Najbardziej może różnorodną pod względem zakresu prac jest agenda propagandy i prasy. Ma ona szereg zadań, a wykonanie ich zależy jedynie od inicjatywy i sposobu pracy jej kierownika. W zakresie jej kompetencji leży urządzanie wycieczek, repetitoriów, prowadzenie Czytelni, reklamowanie imprez i wydawnictw Koła, wydawanie komunikatów i cały szereg czynnosci, które tu wszystkie trudno wymienić.

Jesli chodzi o konkretny wynik prac tegorocznych, to należy wymienić w pierwszym rzędzie zorganizowanie kursów języków obcych, a to języka niemieckiego i języka angielskiego. Kursy te są nowoscią w dotychczasowej działalnosci Koła i dotychczasowe doświadczenie pozwala przypuszczać, że kursy te w następnych latach coraz bardziej będą się rozwijać. Na kurs języka niemieckiego uczęszczało w I trymestrze 16 osób, co należy uważać zaílosć całkowicie wystarczającą, gdyż ze względu na dobry wynik nauki, zbyt wielka ilosć osób na lekcjach jest niepożądana. Kurs języka niemieckiego, który odbywał się dwa razy w tygodniu po półtorej godziny prowadził dyplomowany absolwent naszej Uczelni p.Miklaszewski Marian, a system nauki spotkał się z dużym zadowoleniem uczestników. Kurs języka angielskiego,który rozpoczęliśmy przed kilkoma tygodniami, potwierdza ponownie celowosć tego rodzaju pociągnięć. Kurs ten prowadził p.Odbierzychleb, absolwent WSH. Należy zaznaczyć, że opłaty za kursy języków są stosunkowo niskie, gdyż wynoszą zł 5.00 miesięcznie.

Agenda propagandy zorganizowała repetitoria z analizy bilansów i rentownosci przedsiębiorstw, które prowadzili pp.asystenci Katowski i Szymczak, oraz repetitoria z organizacji i techniki przedsiębiorstw przemysłowych, prowadzone przez p,asyst. Węcławskiego Jaromira.

Agenda zorganizowała cały szereg wycieczek miejscowych, jedną krajową i jedną zagraniczną.

Z wycieczek miejscowych zwiedziliśmy zakłady św.Wojciecha,

Papiernię "Malta", Fabrykę "Maggi"ego, Targi Poznańskie, Fabrykę "Żaka". Pragniemy tu podziękować wszystkim Dyrekcjom wyżej wymienionych zakładów za tak życzliwe ustosunkowanie się do naszej Organizacji.

W grudniu odbyła się tygodniowa wycieczka na Górny Śląsk, a w lipcu zorganizowaliśmy 3-tygodniową wycieczkę autokarem na Wystawę Wszechświatową do Paryża.

Wycieczka na Śląsk.

Podczas wycieczki na Górny Śląsk, odbytej w grudniu w dniach 6 - 12-go zwiedzili uczestnicy wycieczki cały szereg zakładów przemysłowych między innymi kopalnię w Brynowie, Hutę Florian, Fabrykę Związków Azotowych w Chorzowie, Zakłady Chemiczne Związku Koksowni w Hajdukach Wielkich, Hutę i Walcownię Cynku w Lipinach, Fabrykę Materiałów Wybuchowych w Krywałdzie, Muzeum Śląskie, Gmach Sejmu Śląskiego i Śląskie Zakłady Techniczno-Naukowe.

Uczestnicy wycieczki odnieśli niewątpliwie wielkie korzyści zapoznając się z całokształtem uprzemysłowienia Górnego Śląska i jego olbrzymim znaczeniem dla ogólnego rozwoju gospodarczego Polski.

Wycieczka na Wystawę Wszechświatową w Paryżu.

Wycieczka wyruszyła w dniu 7 lipca autokarem w składzie 24 osób z obsługą 2-ch szoferów. Przebyliśmy bez żadnego wypadku 3800 km autokarem marki "Polski Fiat" zwiedzając kolejno następujące miasta: Berlin - Potsdam - Lipsk - Erfurt - Frankfurt - Saarbrücken - Verdun - Paryż - Nancy - Strassburg - Stuttgart-Heidelberg - Monachium - Norymberga - Drezno - Bastei - Wrocław.

Uczestnicy wynieśli niewątpliwie duże korzyści, gdyż mieli możność zapoznać się nietylko ze zdobyczami techniki światowej na samej Wystawie w Paryżu, lecz zwiedzić najpiękniejsze miasta Europy, a w nich cały szereg pamiątek historycznych, zabytków sztuki, muzea oraz zapoznać się z całym szeregiem zjawisk życia

gospodarczego. Zwiedzilismy bowiem dokładnie największy dom towarowy w Berlinie Karstadt, giełdę berlińską, wielki magazyn towarowy La Fayette w Paryżu. W skrocie należy wymienić ważniejsze obiekty, które zwiedzilismy, a mianowicie stadion olimpijski w Berlinie, pałac Sans Souci w Potsdamie, Ratusz w Saarbrücken, pola bitew i forty w Verdun, Katedrę w Strassburgu, Ratusz i Muzeum Narodowe w Mochachium oraz tereny partyjne, stary Uniwersytet w Heidelbergu, zamek w Norymberdze, Muzeum Drezdeńskie, Wystawę Wszechswiatową w Paryżu, Muzeum Louvre oraz Versal. W Paryżu mielismy możnosć przyjrzenia się Stiętu Narodowemu 14 lipca. W Lipsku wycieczka nasza złożyła kwiaty pod pomnikiem Ks.Józefa Poniatowskiego.

Jesli chodzi o stronę organizacyjną, to w Niemczech w drodze do Paryża były małe niedociągnięcia ze strony organizacji akademickiej,która tam nas przyjmowała, lecz były to rzeczy drobniejsze i pobyt w Niemczech w tamtą stronę należy uważać za udany.

We Francji organizacja była całkowicie udana, byliśmy bowiem podejmowani przez kolonię polską i naprawdę podkreslić należy wielką gościnność i serdeczność z jaką nas przyjmowano,szczególnie w Paryżu w Asile Polonais , gdzie kierownik tamtejszego schroniska p.Dr.Lewik - nad wyraz serdecznie przyjmował naszą wycieczkę. Również w Nancy przedstawiciel kolonii polskiej p.Dr.Fierich był nieocenionym przewodnikiem i gospodarzem.

Natomiast w drodze powrotnej przez Niemcy, spotkaliśmy się z całym szeregiem nieprzyjemnych faktów, które w wysokim stopniu utrudniały kierownictwu wycieczki należyte przeprowadzenie programu oraz naraziły uczestników na cały szereg przykrosci oraz niewygód. Było to wyłączną winą Deutscher Akademischer Austauschdienst E.V.w Berlinie, która to organizacja zobowiązała się do przyjęcia naszej wycieczki.

Po powrocie do Polski wystosowalismy list do powyższego Stowarzyszenia z żądaniem odpowiedniej satysfakcji i po kilku miesiącach otrzymalismy pismo, w którym organizacja niemiecka wyraża swoje ubolewanie za fakty, które miały miejsce podczas naszego pobytu w Niemczech.

Wyższa Szkoła Handlowa w Poznaniu w rozumieniu celowości tej imprezy zagranicznej, udzieliła subwencji w wysokości zł. 500.00. Koszt całkowitego utrzymania, przejazdu oraz paszportów wyniósł na poszczególnego uczestnika zł. 275.- co przy 20-dniowym pobycie za granicą należy uważać za kwotę bardzo niską.

Pragniemy nadmienić, że wycieczka zostawiła wśród uczestników najlepsze wrażenia, co będzie zachętą, by w latach następnych Koło Naukowe organizowało podobne imprezy.

Po ustąpieniu kol. Muszyńskiego- od kwietnia ubr. funkcję kierownika agendy aż do września pełnił kol. Wojtkiewicz Chwalisław.

Czytelnia:

Czytelnia prowadzi cały szereg pism, niestety jednak, ze względu na brak miejsca, koledzy nie mogą w należytym stopniu korzystać z tej agendy i należy za wszelką cenę dążyć do tego, by Czytelnia mogła otrzymać swój własny lokal. Z pism, które przychodzą wymieniamy jedynie nazwy, przy czym zaznaczamy, że niektóre z nich dostajemy bezpłatnie lub też korzystamy z abonamentu ulgowego, a pozostałe otrzymujemy po normalnej cenie.

Dzienniki
Cesky Dennik, Prażske Noviny, Cedula urzędowa Giełdy Pieniężnej w Warszawie, Codzienna Gazeta Handlowa, Dziennik Ustaw R.P.

Tygodniki
Gazeta Rolnicza, Życie Rolnicze, Polska Gospodarcza, Tygodnik Handlowy, Kupiec - Świat Kupiecki, Oleum.

Dwutygodniki
Gazeta Cukrownicza, Gazeta Bankowa, Gospodarka Narodowa, Przegląd Gospodarczy, Przemysł Metalowy, Śląskie Wiadomosci Gospodarcze, Wspólnota Pracy, Giełda Ogrodnicza, Przegląd Naftowy, Wiadomości Gospodarcze, Nowy Ład, Typ./czeski/

Miesięczniki
Auto i Technika Samochodowa, Bank, Biuletyn B.G.K., Buchalter Polski, Czasopismo Księgowych w Polsce,

Biuletyn Instytutu Nauk.Org. i Kierown., Inżynier Kolejowy, Letectvi/czeski/, Przegląd Organizacji, Rok/czeski/, Morze, Cement Handel Zagraniczny, Ruch Gospodarczy, Polski Przemysł Włókienniczy Turysta w Polsce, Rzemiosło, Spółdzielczy Przegląd Naukowy, Przegląd Budowlany, Czasopismo Skarbowe, Czasopismo Kas Oszczędnosci.

Kwartalniki

Ruch Prawniczy i Ekonomiczny, Koniunktura Gospodarcza, Prace Instytutu Badań Koniunktur Gospodarczych i Cen.

Dwumiesięczniki

Przegląd Ubezpieczeniowy, Autobus, Reklama, Wiadomosci Prawnicze.

Lotys Jerzy
Kierownik Propagandy i Prasy.

S P R A W O Z D A N I E
K O M I S J I W Y D A W N I C Z E J .

W skład Komisji Wydawniczej wchodzą kol.kol.Prezes Skarbnik i Gospodarz.

Zadaniem jej jest wydawanie nowych skryptów i pomocy naukowych.

W bieżącym roku praca Komisji Wydawniczej szła normalnym trybem. Staraliśmy się o nowe tańsze źródła zakupu, o estetyczny wygląd wydawnictw, w tym celu używaliśmy papieru w dobry m gatunku, oraz najwyższej jakosci farbę do powielacza. Ze względów oszczędnościowych grubsze skrypty były bite dwustronnie, a mając na uwadze jak najdalej idące obniżenie kalkulacji staraliśmy się wydawać możliwie duże nakłady, by w ten sposób przez odpowiednie rozłożenie kosztów własnych studenci WSH mogli nabywać skrypty po jak najkorzystniejszej cenie.

W porównaniu z innymi organizacjami samopomocowo-naukowymi, możemy smiało stwierdzić, że wydawnictwa Koła Naukowego WSH w Poznaniu są istotnie najtansze, a pod względem wyglądu zewnętrznego wyróżniają się w sposób bardzo widoczny.

W roku sprawozdawczym wydalismy ogółem 11 skryptów o łącznym nakładzie 2525 egzemplarzy, co stanowi najwyższą liczbę, jaką w latach sprawozdawczych Koło wydało.

Prawo przemysłowe cz.II	240
Arytmetyka Handlowa	360
Geografia Gospodarcza cz.I	290
" " " II	300
Technologia i Tow.Chemiczne	385
Prawo Cywilne cz.I	200
" " cz.II i III	200

Repetitorium dyplomowe z ekonomiki	100
Konspekt z org.i techn.bankowej	150
Prawo handlowe morskie	200
Org.i techn,przeds.handlowych	100

W przygotowaniu Komisja Wydawnicza na skrypty: do wykładów p.prof.Piertelaka z towaroznawstwa tekstylnego na III rok studiów oraz technologię metali p.prof.Magdziarskiego na rok II.

W roku sprawozdawczym zużyto,w porównaniu z latami poprzednimi, następujące ilosci materiałów do powielania.

	Ilość			Wartosć w złotych		
	1935	1936	1937	1935	1936	1937
papier w tys.arkuszy	145	155	226	861	864	1039
okładki i opr.	2145	2505	2525	281	282	258
matryce	396	362	1010	462	450	515
farba w kg.	13	14	20	186	232	211

Jak widać z powyższej tabeli, wydatnie zwiększyło się zużycie papieru i matryc. Wynikło to z wydania kilku skryptów o większej objętosci.

Wszystkim Panom Profesorom oraz Panom Asystentom, którzy nie szczędzą nam nigdy swego cennego czasu oraz pracy, składamy na tej drodze serdeczne podziękowania w imieniu ogółu młodzieży Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

Prączkiewicz Wiesław
Przewodniczący Komisji Wydawniczej .

S P R A W O Z D A N I E G O S P O D A R Z A.

Do czynnosci Gospodarza należy opieka nad ruchomościami Koła i dbanie o ogólny porządek.

Stały rozwój Koła wymaga koniecznego powiększenia lokalu. Brak pomieszczenia uniemożliwia uruchomienie czytelni czasopism gospodarczych, technicznych i handlowych, które w znacznej ilosci nadchodzą do Koła.

Również wobec znacznego rozwoju agendy sprzedaży i agendy wydawniczej, wyczuwa się brak odpowiednich szaf na magazyny i dla tego też w przyszłej kadencji Zarząd winien wziąć pod uwagę powyższą kwestię. Z poważniejszych inwestycji przeprowadzonych w bieżącym roku, należy wymienić gruntowny remont powielacza, przez co wartość jego podniosła się, oraz zakupienie nowej maszyny do pisania marki Royal, o szerokim wałku, specjalnie dostosowaną do pisania woskówek. Maszyna taka była niezbędną dla sprawnej i wydatniejszej pracy, gdyż przez lepsze urządzenie techniczne wydajność zwiększa się.

Gospodarz prowadzi archiwum wydanych skryptów. Stosownie bowiem do uchwały Zarządu założono specjalne archiwum wydawnictw Koła, w którym przechowuje się po jednym egzemplarzu każdego skryptu wydanego przez naszą Organizację.

Gundelach Lesław
Gospodarz

S P R A W O Z D A N I E

A G E N D Y S P R Z E D A Ż Y .

Agenda Sprzedaży jest jedną z najważniejszych agend, z jednej bowiem strony zaopatruje studentów we wszystkie skrypty i książki objęte programem naukowym Wyższej Szkoły Handlowej, z drugiej przyczynia się do równowagi naszego budżetu, wykazując zysk na towarach w roku sprawozdawczym w sumie zł. 2.281.31 .

Dzięki stosowaniu racjonalnej kalkulacji i specjalnych ulgowych cen dla członków Koła, uzyskaliśmy obrót wyrażający się w sumie 11.666,25. Zaznacza się więc wyraźnie rozwój agendy, co wynika z poniższego zestawienia:

1934	1934	1935	1935	1936	1937
6.588.49	9	8.775.55		10.356.06	11.666.25

W okresie sprawozdawczym szczególnym powodzeniem cieszyły się następujące wydawnictwa własne:

	Sprzedano
blankiety wekslowe	496 sztuk
komplety I r./księgowość/	350 "
ogólna organ.przedsiębiorstw	192 "
konspekt z bankowości	174 "
prawo cywilne I	148 "
" " II	107 "
Komplety IIr./księgowość/	138 "

i inne, oraz
Koła Prawników i Ekonomistów, oraz z wydawnictw obcych:

ekonomia I cz.	100 sztuk
" II "	67 "
prawo wekslowe i czekowe	58 "
stenografia	64 "
ocena działalności	82 "

i wiele książek z języka niemieckiego.

W poszczególnych działach ag.sprzedaży obroty przedstawiały się następująco

Wydawnictw własnych sprzedano za got,i rew.	zł.	7316.31
Koła Prawników i Ekonomistów	"	1270.76
Obcych	"	2769.68
Razem	zł.	11426.75
Materiałów pisemnych sprzedano	"	239.50
ogólny obrót w ag.sprzedaży	zł.	11666.25

Dział materiałów pisemnych przy ag.sprzedaży wykazał obrót zł 239.50. Oprócz tego na potrzeby własne zużyto materiałów pisemnych na sumę zł. 43.03. Agenda Sprzedaży prowadzi w komisowej sprzedaży wydawnictwa Instytutu Naukowego Organizacji i Kierownictwa.Nie cieszą się one jednak wielkim popytem, gdyż z jednej strony są stosunkowo drogie, a z drugiej zaś można z nich korzystać tak w Bibliotece Koła jak i w Bibliotece WSH.

Egzemplarzy reklamowych i autorskich wydano na sumę zł. 111.43.

W roku sprawozdawczym przesłała Agenda do Biblioteki Koła Naukowego 59 dzieł ogólnej wartości zł.129.67

Suma zapasów na rok 1938 wynosi zł. 6.355,85.

Celem dokładniejszej kontroli stanu zapasów wprowadzono w agendzie sprzedaży numerację skryptów oraz książek, których posiadamy większy zapas.

W zakończeniu należy podnieść rozwój agendy,wyrażający się podwyższeniem obrotów na towarach w porównaniu z rokiem poprzednim o 15%.

Mikołaj Bielicki
Kierownik Ag. Sprzedaży

Spis osób i instytucji,
które w roku sprawozdawczym 1937 udzieliły znaczniejszych subwencji w gotówce Kołu Naukowemu Tow.Stud.WSH.w Poznaniu.

Bank Cukrownictwa - Poznań

Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego - Poznań

Bank Związku Spółek Zarobkowych - Poznań

Cukrownia "Środa" - Środa

Prof.Dr.Hubert Julian

Komunalny Bank Kredytowy - Poznań

Prof.Dr. Podleski Celestyn - Poznań

Prof.Salkowski Stanisław - Kraków

Wyższa Szkoła Handlowa

Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych - Moscice

Prof. Żardecki Stefan - Poznań

BIBLIOTEKA WSE w Poznaniu

5 e203

[s.nlb czysta]

KAŁAMAJSKI

POZNAŃ **TORUŃ**

●

Towary krótkie i galanteryjne
Modne artykuły damskie

„BARWA"

właściciel: **Stefan Kałamajski**

FARBIARNIA PAROWA — PRALNIA CHEMICZNA

Największe przedsiębiorstwo tego rodzaju w Polsce

Własne składy przyjęć oraz agentury w Poznańskiem i na Pomorzu

KINOTEATR „SŁOŃCE"

właściciel: STEFAN KAŁAMAJSKI

Najwspanialszy Kinoteatr w Polsce,

wyświetla stale naj[illegible]

okładka tylna recto czysta

Akademia Ekonomiczna w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA
121351 1937
AE00222244